

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second class matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

VOL. VII.

Kaina 2c.

Chicago, Ill., Utarninkas, Balandžio (April) 13 d., 1920

Price 2c

No. 88

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. April 13, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Francija prižada pasitraukti Generalis streikas Airijoje

Didelis sukilimas Guatemaloje

Denikino likučiai bėga iš Krymo

FRANCIJA PRADEDA NUSILEISTI.

Prisižada ištraukti savo kareivius ir savavaliai daugiau neveikti.

LONDONAS, bal. 12.—Pasiklausioji šį rytą gautoji Francijos nota apie Francijos okupaciją sako, kad Francijos kareiviai Frankforte ir kituose okupuotose miestuose bus ištraukti tuojuo, kaip tik vokiečių kareiviai bus ištraukti iš Ruhr distrikto.

Taipgi prižadama, kad Francija nieko nebedarys savystovai.

Notas tekstas dar nėra paskelbtas, bet sakoma, kad ji yra parašyta labai taikiu tonu ir gal pagerins kiek padėtį.

Vokiečiai kaltina francuzus.

FRANKFORT, bal. 10.—Frankforto piliečiams neleidžiama būti gatvėse po 9 val. vak., išėjus turinčius specialius leidimus nuo Francijos okupacijos valdžios, kuomet Dramstadt ir kituose naujai okupuotose miestuose, publikai leidžiama vaikščioti didesniais gatvėmis iki 11 val. nakties.

Iš visur girdimi protestai, kad francuzai griebiasi per daug aštrių priemonių ir bereikalingai rodo savo spėką Frankforte, kuris visai nesipriešino okupacijai. Nusiskundžiama ir prieš tankus, kurie vėl tapo pastatyti prieš geležinkelio stotį ir prieš užmatus ant šautuvų durtuvus patruliuojančių kareivių.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. April 13, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

FRANCUZAI UZDEDA DIDELES BAUSMES.

BERLINAS, bal. 11.—Gen. Degoutte, komanduojuantis francuzų kareiviais Frankfortą, uždėjo ant miesto 10,000 markių auksu (apie \$2,500) ir 10 dviračių ir 10 šautuvų pabaudo už žmonių atėmimą iš francuzų kareivio šautuvo ir dviračio. Mayoras užprotestavo, kad į duotą taip trumpą laiką negalima sugrąžinti Francijos nuosavybės ir kad nėra tikru, ar Frankforto gyventojai, ar gal atsilankiusieji papildė vagystę. Vienok į protestus neatkreipta jokios atidoms.

GENERALIS STREIKAS AIRIJOJE.

Streikas skelbiamas protestui prieš elgimąsi su kaliniais.

DUBLIN, bal. 12.—Airijos unijos kongreso ir Airijos Darbo partijos viršininkai šiandien išleido paskelbimą generalio streiko visoje Airijoje. Streikas turi prasidėti ryto ir yra skelbiamas protestui prieš netikslų elgimąsi su politiniais kaliniais.

Streiko paskelbime taip pat reikalaujama paliuosuoti visus suimtuosius už politinius nusidėjimus.

Generalis streikas nepaliečia laikraščių darbininkų, telegrafistų, duonkepių ir reikalingų darbininkų prie prižiūrėjimo arklų ir gyvulių.

GUATEMALA MIESTAS APSAUDYTAS.

Daug žmonių žuvo valdžiai bandant atsiimti sostinę.

GUATEMALA, bal. 12.—

Daug civilių žmonių liko užmušta Guatemala mieste, Guatemala respublikos, Centralinės Amerikos, sostinė, prezidento Estrada Cabrere jau nuo ketvergo vakaro bombarduojant tą miestą, tikslu atsiimti jį iš sukilelių, kurie paėmė miestą po smarkaus mušio gatvėse.

Sukilimas prieš prezidentą prasidėjo, kada tasis įvedė visos šalies baissausj terrorą ir pradėjo šaudyti šimtais nužudimais neva priešininkus.

Jungt. Valstijų kruizeris Tacoma išsodino laivų kareivius, kad apsaugotų Amerikos legaciją.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. April 13, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

DALIS DENIKINO LAIVYNO PRISIDĖJO PRIE BOLŠEVIKŲ.

Armenai kariauja su azerbaidžanais.

KONSTANTINOPOLIS, bal. 12.—Kariavimas tarp azerbaidžanų ir armenų tebesitęsia Karabagh apygardoje ir taktininkų dabotojai praneša, kad 25,000 armenų Baku mieste yra pavojuje būti iškerstais.

Dalis Denikino laivyno Kaspijaus juroje perėjo bolševikų pusėn ir nuplaukė šiaurės kryptin, tikėdamies pasitikti bolševikų laivyną, kuris, tikimasi, bus prie Volgos upės, kada išplauks ledai.

Likusieji Denikino laivai plaukia į Persijos uostus.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. April 13, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

DENIKINO KAREIVIAI BĖGA IŠ KRYMO.

LONDONAS, bal. 12.—Bolševikų bevielins pranešimas iš Maskvos sako:

"Gen. Denikino kareivių evakavimas Krymo yra visoje pilnumoje ir likučiai savanorės armijos, matydami veltumą tolimo priešinimos, atsisakė kariauti ir apleidžia šalį laivais.

"Simferopolyje karės imedegos ir tavorai iš sandėlių, priklausantys privatiems žmonėms yra kraunami į laivus."

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. April 13, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

RUSIJA PRADEDA APSIMAINYTI BELAISVIAIS.

PARYŽIUS, bal. 11.—Bernio žinia sako, kad yra vedamos tarybos apie sugrąžinimą namo 200,000 rusų belaisvių Vokietijoje ir 300,000 vokiečių ir austrų-vengrų belaisvių Sibiroje, Rusijoje ir Turkestane.

Japonų laivai išveš į Hamburgą pirmą pulką belaisvių Sibiroje, kuomet francuzų laivai atgabens 2,000 belaisvių iš Vladivostoko į Trieste.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. April 13, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

LOS ANGELES, Cal., bal. 11.—Čia tapo areštuotas J. P. Watson, kuris kaip tvirtinama, turi net 14 pačių ir dar daugiau norėjo vesti. Jis beto yra kaltinamas sąryšį su nužudimu dviejų moterų, plėšimas ir parpuolimas vienos jo pačių. Kada jį uždaryta kalėjiman jis bandė nusižudyti.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. April 13, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

JAPONAI PASIGRIEBĖ SIBERIJOJE GELEŽINKELI.

HONOLULU, bal. 10.—Shinpo gavo kablegramą iš Tokio, kad japonai paėmė visą Užurį geležinkelį tarp Vladivostoko ir Chabarovsko.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. April 13, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

JAPONAI MOBILIZUOJA SPĖKAS KOREJOJE.

TOKIO, bal. 11.—Mobilizavimas visų Japonijos spēkų šiaurinėje Korejoje tapo umai palieptas. Ant visų Korejos žinių uždėta cenzūra, bet manoma, kad mobilizavimas padarytas tikslu priešintis bolševikams Sibiroje, o ne delei vidurinės šalies padėties.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. April 13, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Protestuoja prieš Anglijos okupaciją Konstantinopolio

[Federatos spaudos žinia]

NEW YORK, — Milžiniškas New Yorko indusų ir mahometonų susirinkimas užprotestavo prieš Anglijos okupaciją Konstantinopolio ir išdalinę Turkijos. Susirinkimo priimtoji rezolucijoje aštriai pasmerkiamą taktininkų "sulaužymas 12-to punkto Wilsono principų deklaracijos ir Anglijos valdžios prižado Indijos mahometonams". Rezolucija pareiškia, kad "30,000,000 ar daugiau musulmanų gyventojų pavardama Anglijos valdžiai ir išnaudojimu".

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. April 13, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

BAISI PADĖTIS VIENNOJE.

Ir ten monarchistai siekėsi pasigriebti valdžią.

[Federatos spaudos žinia]

LONDONAS.—London Daily Herald korespondentas Frederick R. Kuh telegramoje iš Vienos pareiškia, kad gyvenimas Austrijoje pasikarė taip sunkus, "kad reikia stebėtis, kaip gyventojai įstengia išlikti." Jis sako, kad net perėit rudenį padėtis Austrijoje buvo daug blogesnė, negu Berline. Kad gyventojų išlikimas dar toli nėra tikras, parodo nuolatos didėjančių mirtingumas.

"Aš ką tik patyriau apie monarchistų intrigas čia," praneša Kuh. "Kaip tik militaristai pasigavo valdžią Berline, tuoj dideliame skatėjime pradėjo Vienną plaukti Hapsburgų konspiratoriai. Tarp umai pasirodžiusių čia buvo ir paskilęs princas Sixtus iš Farma, kuris turėjo nuolatinius susižinojimus su Karoliom Šveicarijoje. Yra tikru, kad jei Kapp būtų pasilaikęs dar keletą valandų ilgiau, Austrijos monarchistai būtų pradėję desperatiškas pastangas pasigriebti valdžią."

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. April 13, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

RUSIJA PRADEDA APSIMAINYTI BELAISVIAIS.

PARYŽIUS, bal. 11.—Bernio žinia sako, kad yra vedamos tarybos apie sugrąžinimą namo 200,000 rusų belaisvių Vokietijoje ir 300,000 vokiečių ir austrų-vengrų belaisvių Sibiroje, Rusijoje ir Turkestane.

Japonų laivai išveš į Hamburgą pirmą pulką belaisvių Sibiroje, kuomet francuzų laivai atgabens 2,000 belaisvių iš Vladivostoko į Trieste.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. April 13, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

PINIGŲ KURSAS.

Vakar, bal. 12, d., užsienio pinigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos 1 svaras	\$ 3.96
Austrijos, 100 kronų	0.55
Belgijos, 100 frankų	16.00
Danijos 100 kronų	\$18.85
Finų 100 markių	\$ 5.40
Francijos, už \$1	frankų 16.50
Italijos, už \$1	lyrų 26.25
Lietuvos 100 auksinių	\$ 2.10
(Lietuvos auksiniai tai Vokietijos ostmarkai; jų kursas toks pat kaip Vokietijos markių.)	
Lenkų 100 markių	\$ 0.72
Norvegų 100 kronų	\$20.10
Olandų 100 guldenų	\$57.50
Švedų 100 kronų	\$22.10
Šveicarijos, už \$1	frankų 5.80
Vokietų 100 markių	\$ 2.10

Geležinkeliečių streikas

GELEŽINKELIEČIŲ STREIKAS PLETOJASI RYTUOSE.

NEW YORK, bal. 12.—Nežiurint visų pastangų sustabdyti "nelegalį" sviemenų ir yarmėnų streiką, streikas netik nepadėjo, bet dar pletojasi, ypač rytinėse valstijose. Iš New Yorko šiandien tapo išsiųsti armijos trokai pristatyti iš New Jersey valstijos krasą, kadangi sviemenų streikas labai apsunkino ir krasos traukinių vaigščiųjimą. Daug pasažierių ir tavorinių traukinių prisiėjo sustabdyti delei streiko.

KANSAS CITY, Kan., bal. 12.—Federalės valdžios agentai švakar areštavo E. G. Stewart, kuris buk kurstęs geležinkelio dirbtuvių darbininkus sustreikuoti iš užuojautos sviemenams. Tai yra pirmas areštas sąryšį su geležinkeliečių streiku.

NORI UZDRAUSTI STREIKUS. Senate jau įneštas bilius.

WASHINGTON, bal. 12.—Senatorių Poindeksas šiandien įnešė bilį, uždraudžiantį streikus, arba juos suvaržantį, reikalaujant tulo laiko persgerėjimo prieš skelbiant streiką.

Įnešus tą bilį senate buvo nemažai kalbų apie dabartinį "nelegalį" geležinkeliečių streiką. Daugelis senatorių kaltino valdžią, kad ji nepasistengusi pirmiau padaryti žingsnių sutai kymui nesutikimų tarp geležinkeliečių ir užbėgimui už akių dar siaučiančiam streikui.

GELEŽINKELIEČIAI NORI GRĮŠTI DARBAN.

CHICAGO.—Chicago sviemenai ir yarmėnai sutiktų grįšti į darbą, jei jie galėtų grįšti į darbą visi kartu, kaippo unija, o ne pavieniui. Bėt kad tai padarius, kompanijos turi susitaikinti su unija ir ją pripažinti.

Streikui besipletojant niekuriose miestuose pradėdama jau stoti maisto stoka, veikiausiai dirbtinė, pasipelnimo tikslams, nes tokiose vietose maistas tuoj pasiklo. Kitur gi buk pradėdama pritrukti anglų.

Kasyklos užsidaro.

SPRINGFIELD, Ill., bal. 12.—Illinois angliakasių unijos prezidentas Frank Farrington sako, kad delei geležinkeliečių streiko pusė kasyklų Illinois valst. užsidarė ir 45,000 angliakasių laikinai yra be darbo.

7 ŽMONĖS ŽUVO EKSPLOZIJŲ.

COPENHAGEN, bal. 12.—Smarki eksplozija ištiko amunicijos sandėlyje prie Rotenstein, arti Karaliaučiaus, Prusijoje ir 7 darbininkai liko užmušti ir 200 sužeisti.

PINIGŲ KURSAS.

Vakar, bal. 12, d., užsienio pinigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos 1 svaras	\$ 3.96
Austrijos, 100 kronų	0.55
Belgijos, 100 frankų	16.00
Danijos 100 kronų	\$18.85
Finų 100 markių	\$ 5.40
Francijos, už \$1	frankų 16.50
Italijos, už \$1	lyrų 26.25
Lietuvos 100 auksinių	\$ 2.10
(Lietuvos auksiniai tai Vokietijos ostmarkai; jų kursas toks pat kaip Vokietijos markių.)	
Lenkų 100 markių	\$ 0.72
Norvegų 100 kronų	\$20.10
Olandų 100 guldenų	\$57.50
Švedų 100 kronų	\$22.10
Šveicarijos, už \$1	frankų 5.80
Vokietų 100 markių	\$ 2.10

Nelaimė tiems taupintojams.

BIRMINGHAM, Ala., bal. 10.—Vietos biznierių, kad parodžius kaip reikia būti taupiams ir kaip taupimas nupigins pragyvenimą, buvo sutvėrė "overauzių klijubą" ir jie, žinoma tam tikruose atsitikimuose, nešiojo averauzes. Bėt kaip tik visi pradėjo pirkties overauzes, jos netik nupigė, bėt jų kaina tuojuo pašoko nuo \$2 ant \$6.

DR. A. J. KARALIUS PATEISINTAS.

CHICAGO.—"Is didelio debesio mažai lietaus," sako patarlė. Kada maj. Dalrymple agentai išgavo neteisings budaus iš Dr. A. J. Karaliaus degtinės receptą ir jį areštavo, kilo didelis triukšmas. Paskelbta buvo, kad Dr. Karalius buk bandęs nusižudyti. O kada nepasisekė prohibicijos agentams prirodyti kaltumo, buvo paskelbta, kad Dr. Karalius tapęs pripažintas silpnapročiu ir busis patalpintas į pamišėlių prieglaudą. Vienok ir tos agentų pastangos nuėjo niekais. Dr. Karalius advokatu Everett Jennings pasisekė tuos visus kaltinimus atremti ir Dr. A. J. Karalius liko pateisintas ir paleistas. Jis kaip ir pirmiau, jau darbuojasi savo ofise 3303 S. Morgan St.

SONOROS "RESPUBLIKA" GINKLUOJASI.

Kviečia visus kovoti prieš Carranzas valdžią. Dar 13 valstijų atsiskirė.

AGUA PRIETA, Sonora, Meksikoje, bal. 12.—Šiandien gatvėse pasirodė proklamacija, kviečianti piliečius ginkluotis prieš Carranzas valdžią. Po proklamacija pasirašo miesto prezidentas ir sako, kad ji yra išleista "paliepiu gen. P. Elias Calles, vyriausio komandanto visų "Sonora respublikos spēkų". Gen. Calles apėmė komandą vieton gubernatoriaus Huerta, kadangi tasis dabar yra ligonbutyje.

Gen. J. M. Pina, komanduojuojas pirmos divizijos "Sonora respublikos" armijos, sakosi gavęs žinią, kad be Sonoros, dar 13 Meksikos valstijų pertraukė ryšius su Carranzas valdžia. Vardų tų valstijų žinia nepaduoda.

RUSAI NORI GRĮŠTI TEVYSKEN.

Valdžios įstaigos vakaruose yra apgultos norinčių grįšti rusų.

[Federatos spaudos žinia]

SEATTLE, Wash.—Daugiau, kaip 15,000 rusų iš visos šalies nekantriai laukia čia kada vietos imigracijos ofisas gaus žinią, kad jau galima išdavinti leidimus važiuoti Rusijon.

Pasirodžius laikraščiuose žinioms iš Washingtono, kad bus leista keliauti Rusijon, visos federalės valdžios įstaigos tapo apgultos vietos rusų. Ypač apgulti liko imigracijos ir distrikto prokuroro ofisai. Imigracijos ofisą rusai atvyko dar auštant ir kantriai sėdėjo ant laiptų iki atsidarė ofisas.

Seniau sovietų Rusija buvo pažadėjusi pasiųsti laivus į Seattle pargabenti tuos rusus, kurie nori gyventi po sovietų valdžią. Rusai tikisi, kad ir dabar tas prižadas bus atnaujintas.

Amerikiečiai gi tikisi, kad galbut Rusija leis įsteigti priitariančiųjų valdžią amerikiečių koloniją ir paskirs tokiai kolonijai plotą žemės.

Remia streikierius.

[Federatos spaudos žinia]

SEATTLE, Wash.—Vietos boiler meikerių unija nutarė paaukauti \$10,000 Laivės pakolos bonais streikuojantiems laivų budavotojams Californijoje.

PITTSBURGH, Kas., bal. 12.—Kansas angliakasiai streikuoją, protestuodami prieš uždarymą kalėjiman jų prezidento Howat ir kitų trijų viršininkų.

Iš apie 100 kasyklų šiame distrikte tedirba tik 6 ir tai tik su saujale darbininkų.

ANGLIKASIAI STREIKUOJA

COPENHAGEN, bal. 12.—Abu parlamento butai priėmė rinkimų reformų bilį, kurio reikalavo socialdemokratai ir kurį praveisti apsiėmė karalius, kaip sąlyga atšaukimo generallio streiko.

Nauji parlamento rinkimai įvyks balandžio 22 d.

VARŠAVA, bal. 11.—Rusijos sovietų valdžia galutinai atmetė Borisovą, ant Berezina upės, tarp Minsko ir Smolensko, kaip po vietų taikos taryboms tarp Lenkijos ir Rusijos taikos delegatų.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. April 13, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

VILNIUS TIK DABAR ATSIZINOJO.

VARŠAVA, bal. 11.—Pasak Vilniaus žinios, Lietuva pasiuntė taikos notą į Maskvą, prašančią pripažinti Lietuvos nepriklausomybę. Į reikalavimus įeina pasilaikymas Kauno, Gardino ir Suvalkų su Vilniū, kaipo sostine.

Jei sovietai sutiks su tais pasiūlymais, laikas ir vieta konferencijai bus sutarta bendru susitarimu.

O R A S

Apsimaukę šiandien; ryto giedra; nedidelė permaina temperaturoj.

Kalėjimas nesumazi- na kovos

HOWAT KALBĖJO IS KALĖJIMO BALKONO.

Pasmerkė gubernatorių ir industrinį teismą.

GIRARD, Kas., bal. 12.—Kanas angliakasių unijos prezidentas Alexander Howat šiandien kalbėjo į kelių tukstančių minia, daugiausia angliakasių ir jų moterų, iš balkono kalėjimo, kuriame jis yra uždarytas už "pamiškinimą" industrinio teismo, prieš kurį jis kartu su kitais viršininkais atsisakė liudyti.

Minia susiorganizavo toli už miesto ir nešdama vėliavas atėjo prie teismabučio, o iš ten nuėjo prie kalėjimo. Šerifui leidus Howat kartu su kitais 3 nuteistais draugais pasirodė balkone ir buvo minios triukšmingai pasveikintas. Jis kalbėjo visą valandą ir savo kalboj ypač pasmerkė gubernatorių Allen, leigslaturą ir jų industrinį teismą.

"Mes nepripažįsime to teismo," sakė Howat. "Jis susideda iš trijų korporacijų advokatų, paskirtų to šeško, gubernatoriaus Allen."

Jis taipgi pasmerkė ir teisėją Curran, kuris jį ir 3 kitus nuteisė kalėjiman ir kurį tuli laikraščiai pavadino tvirtu amerikiečiu. Apie tai Howat pasakė:

"Jie kalba apie tvirtus amerikiečius. Tvirti amerikiečiai, kurie siunčia į kalėjimą žmones, nepapildžiusius jokio piktadarybės! Vyrai ir moteris apsidirbs su tais tvirtais amerikiečiais, kada jie gaus progą."

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. April 13, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

RUSIJA ATMETE LENKŲ SIULOMĄ BORISOVĄ.

VARŠAVA, bal. 11.—Rusijos sovietų valdžia galutinai atmetė Borisovą, ant Berezina upės, tarp Minsko ir Smolensko, kaip po vietų taikos taryboms tarp Lenkijos ir Rusijos taikos delegatų.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. April 13, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

PRIĖMĖ RINKIMŲ REFORMŲ BILĮ.

COPENHAGEN, bal. 12.—Abu parlamento butai priėmė rinkimų reformų bilį, kurio reikalavo socialdemokratai ir kurį praveisti apsiėmė karalius, kaip sąlyga atšaukimo generallio streiko.

Nauji parlamento rinkimai įvyks balandžio 22 d.

VARŠAVA, bal. 11.—Pasak Vilniaus žinios, Lietuva pasiuntė taikos notą į Maskvą, prašančią pripažinti Lietuvos nepriklausomybę. Į reikalavimus įeina pasilaikymas Kauno, Gardino ir Suvalkų su Vilniū, kaipo sostine.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Canal 1506

Subscription Rates:
\$6.00 per year in Chicago.
\$5.00 per year outside of Chicago.
\$7.00 per year in Canada.
2c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd, 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskyrant
nedėdienius. Leidžia Naujienuos Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Canal 1506.

Užsienio kaina:
Chicagoje — pustu:
Metams \$6.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.85
Dviem mėnesiams 1.45
Vienam mėnesiui ..... .75

Chicagoje — per nešiotojus:
Viena kopija 02
Savaitė 12
Mėnesiui 50

Įvairiose Valstijose, ne Chicagoje,
pustu:
Metams \$5.00
Pusei metų 3.00
Trims mėnesiams 1.65
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui ..... .65

Lietuvon ir kitur užsienioose:
(Atpiginta)
Metams \$7.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00

Pirgus reikia siųsti Pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill. April 13, 1920
as required by the act of Oct. 6, 1917

Vokietijos darbi- ninkai pergalėti.

Valdžios kariuomenė naki-
nina paskutines sukilėlių jie
gas Ruhr apskrityje. Suki-
limo numalšinimui valdžia
vartoją tuos pačius iš Pabalt-
ijos krašto pagriziusius karei-
vius, kurie neseniai dalyva-
vo nepasekmingame Kappo
maište. Jie muša beginklius
darbininkus, spardo suim-
tuosius belaisvius, šauda ir
plėšia. Vienas koresponden-
tas praneša, kad viename
tikiai Essene jie nužudė 200
žmonių.

Taigi darbininkai pralai-
mėjo. Valdžios ji nenuver-
tė. Vienas žymus dalykas,
kurio jie buvo atsiekę, tai
prašalinimas Noskės iš ka-
rės ministerio vietos. Bet
naujas karės ministeris,
kaip matyti, nėra nei kiek ge-
resnis už Noskė.

Dabar, kada darbininkų
sukilimas jau baigiasi, išei-
na į aikštę, kad jisai **visai**
nebuvo komunistiškas. Vy-
riausias sukilėlių kariuome-
nes vadas keletas dienų atgal
užreikšė Amerikos laikraš-
čio atstovui, kad jie nesą
bolševikai. Jų tikslas buvęs
ne įsteigti sovietų diktatu-
rą, o tikiai nuverst militaris-
tų galią — tų pačių militari-
sty, kurie po Kappo vadovy-
bės mėgino sugrąžinti Vokie-
tijoje monarchiją.

“Naujienuos” jau senai nu-
rodė, kad sukilusių darbi-
ninkų “bolševizmas”, apie
kurį bubnijo visa kapitalis-
tų spauda, yra darbininkų
priešų melas, paskleistas a-
gificijos tikslais.

Nebuvo sunku, be to, nu-
manyti ir to sukilimo likimą.
Darbininkams truko vieny-
bės, o buržuazija ir junke-
riai tuoj susijungė, kaip tik-
tai pasirodė, kad Kappo
maistas susmuko. Koliai
darbininkai ėjo išvien, tai
jie buvo galingi, ir sutrem-
pė monarchistų jiegas umu

laikų. Bet kaip tikiai jų
tarpe apsiereikšė nesutiki-
mas, tai jų priešai ėmė atsi-
griebti. Valdžia, kuri buvo
bepradedanti nusileisti dar-
bininkams, atsiėmė vieną po
kito savo prižadus ir paleido
į darbą ginkluotą spēką.

Idomu yra pabrėžti dar tą
faktą, kad sukilimo laikų
igijo nepaprastos įtekmes
darbininkų unijų susivieni-
jimas. Buvo valanda, kada
unijų susivienijimo prez-
identas, Legien, kalbėjo su
valdžia, kaip koks diktato-
rius. Tokia didelė unijų
reikšmė politikoje parėjo
nuo to, kad nebuvo vienybės
tarpe socialistų partijų.
Kuomet politinės darbinin-
kų organizacijos varžėsi
tarp savęs delei vadovavi-
mo, tai unijų susivienijimas
paliko vienintėlė organizaci-
ja, atstovaujanti darbinin-
kus, **kaipo klesą**, ir vadova-
vimas pateko į jo rankas.

Šiandie sunku yra tikrai
pasakyti, kokias atmainas
Vokietijos darbininkų min-
tyse padarė ta didelė politi-
kos audra. Birželio 6 d. y-
ra paskirti reichstago rinki-
mai; jų rezultatai daug ko
parodys. Bet tur-but nesu-
klysimė, spėdami, kad Kap-
po maistas ir įvykęs po jo
darbininkų sukilimas užda-
vė mirtiną smugį dviem ten-
dencijom, gyvavusiom pore-
voliuciniame Vokietijos vi-
suomenės judėjime.

Viena tendencija buvo
monarchistiška. Junkeriai ir
dalis buržuazijos nenorėjo
susitaikyti su tąja mintim,
kad kaizerizmo laikai jau
amžinai praėję. Jie svajo-
jo apie atgaivinimą monar-
chijos, ir tikėjosi, kad jiems
tatai pavyks, kuomet revo-
liucijos upas miniose at-
slugs, ir kuomet po įtekme
skurdo, kurį atnešė šaliai
karė, jos ims jausti, kad re-
voliucija nedavė joms to, ko
jos tikėjosi. Bet Kappo
maisto nepasisekimas paro-
dė, kad tos monarchistų vil-
tys nebegali įvykti. Vokie-
tijos liaudis, nors ir skur-
džiai gyvendama, nemano,
kad praeities sugrąžinimas
atneštų jai laimę. Apie kai-
zerizmą ji nebeturi ir gir-
dėžį, ir ji turi jau pakanka-
mai įjegos pasipriešinti vi-
soms pastangoms atgaivinti
ji.

Antroji tendencija, gyva-
vusi kaikiuriuose darbinin-
kų sluogsnuose, buvo **komu-
nistiška**. Vokietijos dabi-
ninkai neatsiekė pilno pasi-
luosavimo 1918 m. revoliu-
cijoje. Ji padarė pervers-
mą tikiai politikoje, pasta-
tydama respubliką vietoje
monarchijos; bet ekonomi-
nėje šalies tvarkoje ji neat-
nešė nuodugnių atmainų.
Svarbiausioji to priežastis
buvo gilus skilimas darbinin-
kų klėsoje, pasidares karės
laikų. Giliaus protaujan-
čioji darbininkų dalis supra-
to šitą priežastį ir todėl ži-
nojo, kad, norint įvykinti
“pilną revoliuciją” Vokieti-
joje, reikia pirma prieiti
prie susivienijimo darbinin-
kų klėsos įjegy. Bet kita da-
lis darbininkų manė, jog fy-
ziška pėka gali atstot mora-
lę spēką, ir tikėjo, kad socia-
lizmo įvykinimui reikia tik-
tai ginklais nuverst valdžią,
— nors tam nepirtarų net
ir didžiama pačioje darbi-
ninkų klėsoje.

Pirmas didelis mėginimas
prieiti šituo keliu prie soci-
alizmo buvo padarytas pė-
reitųjų metų padžioje. Ji-
sai nepavyko. Didis Vokie-
tijos socialistų mokslinin-
kas, Rudolph Hilferding
(Berlino “Freiheit” redak-
torius), kartą pasakė, kad
1919 m. sausio mėnesio kova
Vokietijoje tai buvo “Vokie-
tijos revoliucijos Marnos
mušys”. Bet, lygiai kaip
vokiečių generalis štabas
po Marnos mušio neišsiza-
dėjo vilties sumušti prieši-
ai, taip ir spartakai su arti-
maisiais jiems elementais ir
po nepasisekimo pereitųjų
metų sausio mėnesyje dar
nesiliovė svajoje apie vald-
žios nuvertimą spēką. Da-
bar pasitaikė jiems proga
padaryti antrą mėginimą;
vienok jisai taip-pat nepasi-
sekė.

Šitas nepasisekimas ta-
čiaus turės išsklaidyti tas
iliuzijas (svajones), kurių
neįstengė išsklaidyti pereitų
jų metų mėginimas. Ši kar-
tą, mat, aplinkybės buvę
kaip tyčia patogiausiu budu
susidėjusios ginkluotai ko-
vai prieš valdžią. Visa dar-
bininkų klėsa buvo sukilus.
Vienu stipriu pasijudinimu
ji sutriuškino Kappo maiš-
tą, ir kone visoje šalyje po-
litinė galia pateko į jos ran-
kas. Generalis streikas su-
paraliziavo industriją ir ko-
munikaciją; darbininkai ap-
siginklavo ir sutvėrė savo
kariuomenę. O valdžia krau-
stėsi iš vietos į vietą, jieško
dama prieglaudos. Jos pa-
dėjimas buvo blogenis, negu
anamet Kerenskio valdžios,
kuomet prieš ją sukilo Kor-
nėlovas. Nenuostabu todėl,
kad daugelis žmonių manė,
jogei ir Vokietijoje dabar
atsitiks tas pat, kas atsitiko
Rusijoje: “bolševikai”, išgel-
bėję valdžią nuo Kappo, pa-
tįs nuvers ją ir įsteigs savo
diktaturą.

Bet pasirodo, kad Vokie-
tija nenuėjo Rusijos keliu, ir
net patįs sukilusių darbi-
ninkų vadai užreikšė, kad
jie neturį nieko bendrą su
bolševizmu. O jeigu net ši-
tokiose aplinkybėse bolševi-
kiški metodai nebuvo priim-
ti Vokietijos darbininkų mi-
nių, tai nėra jokios vilties,
kad jos dar kada-nors pri-
imtų juos. Nė ginklu, o sa-
vo organizacijų spēka ir sa-
vo įtekme visuomenėje, Vo-
kietijos darbininkai dabar
stengsis pristatyti iki galo tą
darbą, kurį pradėjo revoliu-
cija.

Klerikalizmas Lietuvoje.

Klerikalizmas Lietuvoje
šiandie yra, be abejonės, la-
bai galingas. Jisai remiasi
dviem dalykais: žmonių
tamsumu ir ekonominiu ša-
lies neišsiplėtojimu.

Lietuva, budama po caro
valdžia, neturėjo tinkamų
mokyklų. Liaudis valdžios
mokyklomis mažai tesinau-
dodavo; ir jos nedaug gera-
jai teduodavo. Rusų kalbą,
kurios tenai mokindavo val-
kus, jie greitai užmiršdavo,
išėję iš mokyklos.

Paprasta žmonių “apšvie-
ta” Lietuvoje susidėdavo be
veik vien iš mokėjimo pas-
kaityti ant maldaknygės ir
iš to, ką jie įgydavo religi-

jos pamokose, namie arba
bažnyčioje. Nenuostabu to-
del, kad kunigai tenai igijo
didelės įtakos į žmonių pro-
tavimą.

Kunigai, be to, Lietuvoje
yra išėję iš stambiųjų ir vi-
dutinių ukininkų — tos kle-
sos, kuri tenai šiandie yra e-
konomiškai stipriausia. Juos
su ukininkais jungia gimii-
nystės ryšiai; ir jiems uki-
ninkai yra naturalis talki-
ninkas politikoje, kadangi
Lietuvos ukininkai dabar y-
ra konservatyviausius vi-
suomenės sluogsnis. Kunig-
ija viuomet eina išvien su
tais elementais, kurie la-
biausia priešinasi progresui.

Antra vertus, ir ukinin-
kams yra patogų laikyties
išvien su dvasiškią, kada-
gi niekas jiems negali taip
gerai padėti suvaldyti samdi-
ninkus, kaip ji. Skelbdama
pasninkus, žemiškų turtų iš-
sižadėjimą, paklusnumą vy-
resnybei ir kitokią dvasios
ubagystę, ji suteikia ukinin-
kams tų idėjų, kurių pagal-
ką jie gali pasekmingai prie-
šintis darbininkų pastan-
goms iškovoti geresnį buvį.

Reikia todėl tikėtis, kad
klerikalizmas Lietuvoje dar
gana ilgai bus stiprus. Bet
nėra reikalo manyti, kad ji-
sai tenai viešpataus amžini-
nai. Kunigijos galia smun-
ka visame pasaulyje, nu-
smuks ji ir Lietuvoje.

Lietuvos žmonės, įsigiję
mokyklą savo prigimtą kal-
bą, ims kilti apšvietoje. Ir
jų protas dabar jau nebus
taip linkęs jieškoti sau peno
kunigų pasakoje, kaip kita-
dos. Tos pasakos gali pa-
tenkinti žmogų tikiai toliai,
koliai jisai yra papratęs žiu-
rėti į gyvenimą, kaip į nesi-
keičiantį dalyką. Lietuvoje
žmonės pirma gyvendavo iš-
genkartės į gentkartę vie-
nodai; jeigu ir įvykdavo lai-
kui bėgant kokios stambes-
nės atmainos, jų gyvenime,
tai jos atėdavo taip paleng-
va, kad didžiama žmonių jų
ir nepastebėdavo. Viduti-
niškam žmogui rodydavosi,
kad ir aplinkui ji ir visame
pasaulyje dalykai eina ko-
kiois tai amžinai nustaty-
tomis, “Dievo paskirtomis”
vėžėmis. Išmintingas buvo
jo akyse ne tas, kuris sugal-
vodavo naują idėją, o tas,
kuris žinodavo, kaip gyveno
ir protavo jo tėvai ir tėvu-
kai.

Didžioji karė, o dar la-
biaus tie perversmai didžiuo-
moje Europos, apie kuriuos
žino kiekvienas žmogus, ir
neskaitas laikraščių, sutei-
kė didelį smugį tokiam pro-
tavimui. Girdėdamas, kaip
carai ir kaizeriai verčiasi
nuo sostų, kaip trupa į ske-
veldas milžiniškos imperi-
jos, ir kaip ant jų griuvėsių
tveriasi naujos valstybės, —
šiandie turi nusišypsoti, kada
jam koks klerikalų galvo-
čius ims aiškinti, jogei val-
džia esanti Dievo padaras.

Kuomet Lietuvoje tečiaus
tapo sutraukti senojo des-
potizmo pančiai, tai tenai tu-
rės imt sparčiai keisties ir
ekonominis gyvenimas. Ims
atsirasti tenai industrija ir
prekyba miestuose, ir mies-
tų gyventojai ims leisti tolyn
vis svarbesnę rolę krašte.
Ne ukininkų, o biznierių ir

miesto darbininkų, idėjos
pasidarys vadovaujančio-
mis. Pagalios, ir patis uki-
ninkai naujose sąlygose ims
protauti kitaip. Ukininkas
ne butinai turi but atžaga-
reivis savo pažvalgoje; A-
merikos fermeriuose, pav-
apsireiškia daugiaus radi-
kalizmo, negu miestų bur-
žuazijoje.

Lietuvos ateitis priklaus-
ys ne klerikalizmui. Dar-
bininkų pareiga tečiaus yra
pasirūpinti, kad jau ir dabar
kiek galint labiaus sumaži-
nus jo galybę, nes jisai yra
didžiausia kliūtis progresui.

Pasaulio Darbininkų Judėjimas.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill. April 13, 1920
as required by the act of Oct. 6, 1917

RUSIJA.

Paryžius. — Rusijos sovietų
valdžia vėl siulo pasauliui tai-
ką “gyvenk ir duok kitam gy-
venti” pamatais, Eiffel bokšte
buvo pagauta bevielinė telegra-
mą, kurią pasiuntė talkininkų
atstovams Maksimas Litvino-
vas, sovietų valdžios įgaliotinis.
Taikos sąlygos yra beveik to-
kios pat, kokias sovietų valdžia
siulė talkininkams apie 25 kar-
tus. Jos skamba sekamai:

1. Pripažinimas Rusijos So-
vietų respublikos.
2. Pripažinimas Rusijai teisių
daryti sovietų bandymus Rusi-
joj.
3. Prisižadėjimas, kad sovie-
tų Rusija nesikiš į svetimų val-
stijų vidurinius reikalus.
4. Tokia jau prisižadėjimą tu-
ri duoti ir kitos tautos.
5. Atnaujinimas ekonominių
ryšių.
6. Nuginklavinimas raudono-
sios armijos, kaip tik bus pada-
ryta taika.
7. Sovietų Rusija prisižada
išmokėti visas senasias skolas ir
nuošimčius.

Rusijos Sovietų respublikos
mieriai yra taikingi. Orgoni-
zuoti didelę armiją reikėjo tuo
tikslu, kad atsigintų nuo prie-
šų. Išpradžių nuo vokiečių, o
paskui nuo talkininkų interven-
cijų.

Sovietų Rusija visai nemano
keršyti. Ji taipgi nenori pulkti
kitų. Mes gerbiame tą teisę,
kuri leidžia ramiu laiku žmo-
nėms išsirinkti tokią valdžią,
koki jiems pasidaboja. Mažo-
sios respublikos, apsupančios
Rusiją, gali rinkti tokią valdžią
koki joms patinka.

Tokios jau teisės mes reika-
laujame iš kitų. Pasaulis pri-
valo nesikišti į mūsų reikalus ir
leisti mums ramiai daryti savo
bandymus. Jeigu mūsų bandy-
mai bus sekmingi, tai kitos tau-
tos pamatys savo klaidas ir
seks mūsų pėdomis.

Bet kaip ten nebūtų, mes ne-
turime mažiausio noro kištis į
svetimų šalių reikalus. Kas del
mūsų užsieninės politikos, tai
mes nenorime daryti sąjungos
nei su viena tauta. Lygiai mes
negeidžiame pulkti kokią nors
tautą.

Mes nedarysime su Vokietijo jo
kių sutarčių, kurių tikslas bus
pakenkti talkininkams.

Lenkijos militarizmas spira
mus užlaikyti armiją.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill. April 13, 1920
as required by the act of Oct. 6, 1917

Berlinas. — Buvo prašyta
Ennos Goldman pranešti savo
ispudžius iš Rusijos, o taipgi ir
tai, kas ten veikiama ir planuo-
jama. Goldman pasiuntė iš Ma-
skvos tokio turinio bevielinę te-
legramą:

“Rusijos žmonės didvyriškai
grumiasi su nežmoniška bloka-
da. Aš studijuojų sąlygas, at-
naujinimui pažinti su žmonėmis
ir šalimi, revoliuciniu gyvenimu
ir dramatinim menu. Aš ban-
dau įkurti rusuose lygą, kuri pa-
vis svarbesnę rolę krašte. Ne
ukininkų, o biznierių ir

“Pasakykite Amerikos žmo-
nėms, kad blokada yra barba-
ringiausias prasizengimas prieš
materis ir vaikus”.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill. April 13, 1920
as required by the act of Oct. 6, 1917

JUNGTINĖS VALSTIJOS.
Washingtonas. — Paul Wal-
lace Hanna rašo: Jungtinėse
Valstijose da yra neblogų pro-
gų pinigėlių pasidarymui. Žva-
lys jauni biznieriai stebėtinai
gerai verčiasi Washingtone.

Dėdė Samas išleido \$60,000-
000 žmonių pinigų, kad pabuda-
vojus miestelį Nitro, W. Va. Ką
tik dabar jis pardavė tą mies-
telį Charlestown Industriinei kor-
poracijai už \$8,551,000.

Pardavė tai korporacijai leng-
vais išmokėjimais taipgi. Pri-
vatinė korporacija galės ir gi
gauti dalį renkamų mokesnių,
kol valdžia nesurinks 14.3 nuos.
nuo investuotų \$60,000,000.

Po to visi mokesniai priklaus-
ys korporacijai, kol ji negaus
10 nuos. gryno pelno. Kada kor-
poracijai bus užtikrinta aukš-
čiau minėtas nuos., tasyk vald-
žia vėl galės atgauti \$1,500,000
iš savo investuotų \$60,000,000.

Po to miestelis pereis į pilną
korporacijos nuosavybę.

Miestelio žemė užima 1,800
akrų. Fabrių, namų, viešbu-
čių, valgyklų, namų “čystajai”
publikai viso randasi 729.

Karės metu Nitro pabudavo-
ta tuo tikslu, kad gaminus ka-
rei reikiamų daiktų. Kuomet
valdžia pardavė Nitro, ten buvo
suversta žaliosios medžiagos
sandėliuose, chemikalų ir ma-
šinų už \$4,000,000.

Visa tai teko Charlestowno
Industriinei korporacijai. Prieg-
tam ta korporacija gavo tokį
skaičių moderniškiausių namų,
kuriuose gali gyventi 35,000
žmonių.

Miestelyj randasi 25 mylios
išstietų gavių, vandens basei-
nas, kuris gali talpinti 57,000-
000 galonų vandens ir 60 mylių
geležinių triubų.

Siulydama šalies kapitalis-
tams Nitro-Charlestowno kor-
poracija pabrėžia du faktus, ku-
riodu negali nepatraukti kapi-
talistų domės.

“Nitro yra West Virginijos
konstabulių centras”. “Nitro”
pragyvenimas yra pigus... jo pa-
dėtis sumažina pragyvenimo
brangumą, o tuo pačiu ir aukš-
tas algas”.

Korporacijai, kuri igijo \$60-
000,000 vertės turtą už \$8,550-
000 yra svarbu, kad darbininkų
uždarbiai nevirsintų išlaidų, rei-
kalingų pragyvenimui.
Žmonės, kurių mokesniai su-
teikė tokios auksinės progos
korporacijai, gali raminti save
da ir tuo, kad Nitro neparduota
kitoms kompanijoms, kurios no-
rėjo įsigyti ji da už mažesnę su-
mą pinigų.

Du Pont Chemical Co. pasiū-
lė už Nitro \$2,508,750. The
New Jersey Machine-Exchange
davė \$4,312,600, o New Yorko
Harris brolių (chemikų) kom-
panija manė, kad už Nitro gali-
ma duoti \$5,800,000.

Charlestowno korporacijos ti-
krieji mieriai sunku atspėti gy-
venant Washingtone. A. B.
Leach and Co., M. F. Chase ir
W. W. Miller (visi newyorkie-
čiai) esti korporacijos direkto-
riai. Kiti direktoriai paeina iš
Charlestowno.

Andrew J. Pizzini pavesta iš-
parduoti dalimis Nitro toms
kompanijoms, kurios nori įsi-
gyti pabudavotų fabrių ir pi-
gių darbininkų. Jam paskirta
“generalio direktoriaus” titulas
ir \$30,000 algos metams. Jis
turi 600 pagalbininkų.

Karės departamento viršinink-
ai tvirtina, kad jie butų gavę
kelius sykius daugiau, negu
\$8,551,000, jeigu jiems būtų bu-
vę pavelyta garsinti Nitro ir ve-
sti derybas taip, kaip biznyj
kad yra priimta daryti.

Bet kongresas neleidė ilgiau
garsinti. Tai tokiu budu eikvo
jima žmonių pinigai. Išleista
patvarkymas, kad atsiųkratyti
nuo Nitro. Ir užinteresuotieji
pirkikai žinojo, kad jiems teks
tas riebus smotelis.

Tas dalykas išdalies išaiškina
tą faktą, kodėl mums karė at-
sijė \$40,000,000,000 ir vis da-
lėsoja daugiau.

PAŠTO DARBININKAI SKUNDŽIASI

[Federatos spaudos žinia]
Milwaukee, Wis.—Specialia-
me pašto darbininkų komiteto
susirinkime nutarta, kad jeigu
valdžia nepasirūpins iki liepos
1 d. tinkamai padidinti mokes-
tį, tai pašto įstaigoj dirbantieji
darbininkai visi iki vienam re-
zignuos. Del menkos mokes-
ties, jau dabar daugelis jų me-
ta pašte darbą, o jų vieton ne-
sirandant naujų, del darbinin-
kų stokos pašto patarnavimas
labai apskunkintas.

UZZISTOJA UZ SOCIALISTUS.

[Federatos spaudos žinia]
New York.—Didžiuliai du vie-
tos laikraščiai, The N. Y. World
ir The N. Y. Globe savo veda-
muosiuose straipsniuose sako,
kad jeigu gubernatorius pas-
skelbsias naujus rinkimus, tai
tie penki pašalintieji legisla-
toros nariai socialistai turėtų but
vėl išrinkti į savo vietas.

Buvęs N. V. gubernatorius
Whitman kreipėsi į teisėją Mc-
Adoo, reikalaujamas, kad bu-
vusio socialistų legislaturos na-
rio Giltow byla būtų išnauja
tardoma.

REDAKCIJOS ATSAKYMAL.

J. Suoliui, A. Širvinkienei,
P. Pikturnai, M. M. Yuodžiui—
Tamstų pranešimus gavome,
kai Naujienuos subatos numeris
jau buvo išspausdintas.

Atkreipiame domės skaityto-
jų, ypatingai draugijų valdybų,
į tai, kad paskutiniuoju laiku
Chicago paštas pradėjo labai
vėlini pristatymą laišku. Kas
to priežastis, nežinome, bet taip
yra. Pavyzdžiui, laiškus, priim-
tus Chicago pašto bal. 7 d.
(laip pašto antspaudos liudija),
Naujienuos gavo tik bal. 10, tgi-
gi į ketvirtą dieną. Delto to,
siunčiančiųjų savo pranešimus
Naujienuos, prašome siųsti ke-
lioms dienoms anksčiau, arba
dar geriau, naudoties telefonu,
Canal 1506.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Vedavaukštų reikalus, kaip kriminališkuose
taip ir civilinėse telaimose. Dura
visokius dokumentus ir popierius.
Namy Ofisas: Miesto Ofisas:
3323 S. Halsted St. 127 N. Dearborn St.
Ant trečiųjų lygų 1111-15 Unity Bldg.
Tel. Drover 1310 Tel. Central 4411

A. PETRATIS & CO.
MORTGAGE BANK
REAL ESTATE-INSURANCE
EUROPEAN AMERICAN BUREAU
Siunčia Pinigus Parduoda Laivokorpes
NOTARIJUSAS
3249 So. Halsted Street, Chicago, Illinois
TELEPHONE BOULEVARD 611

DR. A. MONTVID
CHICAGO
Lietuvų Gydytojas ir Chirurgas
25 E. Washington St.
Marshall Field Annex
18th fl. Ruimas 1827
Phone Central 3362
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto
2121 North Western Ave.
Valandos: 6 iki 8 vakare.
X-Spindulais. Phone Armitage 2014
Residencijos telefonas West 6126

Telephone Drover 5052
Dr. A. Juozaitis
DENTISTAS
Valandos: nuo 10 iki 8 val vaka-
re. Nedėliomis pagal sutarimo.
3261 So. Halsted St. Chicago, Ill.

D-I-D-E-L-Ė-S Prakalbos

Rengia LDLD. 1-mas Apskritys, kurios įvyks Balandžio 14 d., North Side, Liuosybės svetainėje, 1822 Wabansia Ave. Prasi-dės 8-tą val. vakare. Kalbės gal paskutinį kartą drg. J. UKELIS iš New Yorko, Todel visi Lietu-viai ir Lietuvaitės yra kviečiami atsilankyti, o išgirsite daug svar-bių dalykų. Inžanga visiems dy-kai. Kviečia KOMITETAS.

LAIVAKORTES EUROPE

PINIGUS SIUNČIA
A. M. MACARUS
3255 S. Wallace St. Chicago

ANTANAS VENCKUS

persikėrė su šiuo pasauliu Balandžio 10 d., 6 val. vakare, sulaukęs vos 36 metų amžiaus. Tapo užmuštas gatvės-kario. Jis paėjo iš Saurau, šilalės val., Tauragės apskr. Išgyveno Ame-rikoje 18 metų. Paliko dideliame nuli-dime moterį Veroniką, suns Antaną, Edvardą ir dukterį Juiljoną, vieną bro-lį ir seserį Amerikoje, seną motinėlę, tris seseres ir du brolius Lietuvoje ir vieną brolių Anglijoje.

Laidotuvės įvyks Balandžio 15 d., 8 val. ryto iš namų 819 W. 38rd St., Chicago, Ill. į Švento Jurgio Bažny-čią iš ten į Šv. Kazimiero kapines.

Gimines ir pažįstamus meldžiame atsilankyti į šermenis ir dalyvauti lai-dotuvėse.

Pasilekia dideliame nuliudime bro-lis Jonas ir sesuo Amilija Grinfen ir švogeriai ir moteris Veronika Venc-kienė po tėvų Pušinskaitė ir jo ma-žį vaikėla. Tegul jam būna lengva šios šalies žemėlė.

Moteris, sesuo ir brolis.

Lietuvių Rateliuose

"MIRGA"

Praeitą nedėdienį, balandžio 11, puošnioj Central Music Hall svetainėj buvo antrasai p-lės Unės Babickaitės spektaklis. Vėdinta K. Puidos keturių veiksmų drama "Mirga".

Pats veiklas, kaip ir visi ki-ti dramatiniai p. K. Puidos vei-

kalai, nevisai pavykęs. To nevei-zint jįsai "išveža" taip gerai, kiek taitai leido gautoj. Unei pagelba — lošėjai-mylėtojai. Toji "pagelba" šį kartą buvo p. p. A. Žymontas (Vytautas). S. Valančauskas (Gimbutas), J. Sankunas (Bilgėnas) ir p. A. Kukutienė (Ona). Žmogūdziai i kareiviai (viso keturi) nemi-nėtinai, nes jų rolės buvo visai trumpos.

Vytautu, kažin kodel, šį kar-tą pasirikta. Ytin patraukian-čiai pradėtasai monologas: "Skraidykit, lakunai, laisvai—visa širdžia pavydžiū jums lais-vės," nutruko ir nebesusimez-gė. Kažinkur, kažinkas jam "nikstėlėjo," ir po to dydysai Lietuvos valdytojas, drasus ir nenuolaidus—jam nenorint bu-vo nustelbtas Bilgėnu ir jo pa-ties tarnaitė Mirga.

Gimbutas—jis dar senesai-čmė pasirodyt mūsų scenoj, ta-tai per daug reikalauti nē nega-lima. Reikia tečiaus pasakyti, kad jįsai darė ką galėjo, ir da-rė nuosirdžiai. Ypač gerai jis pasirodė kalėjime. Jo graude-nimas Mirgai "eik, eik su ma-nim, Mirga! Taip gera laisvę gyventi" buvo toks nuosirdus, tikras ir masinantis, kokį tegai-li parodyti tik pilnai atsidavęs savo pareigai žmogus. Tiek.

Bilgėnas—jis šį kartą buvo ne savo balne. Bet juo val-dė puikiai. Valdė taip, kaip ga-li valdyti tikrai gerai nusima-nęs scenos reikalavimus sava-noris lošėjas. Tokito jis kaip tik ir yra.

Ona, kumigaikščiene Vytau-tienė, Ona—well, ji man pati-ko. Gali būt, kad ji patiko ir visiems kitiems man'o prie-teliams publikoje. Bet ir man ir jiems ji dar labiau patiktų, jei gu savo vidujinį nuosirdumą jįji paivairuotų atatinkamais jam judėjimais, bent, mimi-ka bei gestikuliacija. Butinai, butinai.

Nors tą patį vakarą buvo vi-si eilė kitų draugijų pramogų, žmonių prisirinko gan apšiai. — Aš Pats.

WEST SIDE

Chicago's LSS. kuopų domai.

LSS. 22ros kuopos sumany-mui rengti vasaros pramogų jau pritarė sekamos kuopos: 4, 174, 234 ir 81. Pastaroji kuop-a, tiesa, dar nėra pranešusi apie tai sumanytojams. Bet jau senai daugelis josios narių sa-kė, kad ji prisidėsianti. Taigi viso jau susibūrė penkos vie-tos liet. soc. kuopos. Butų te-čiaus gera, kad LSS. 4tos ir 81-mos kuopos valdybos pasirupin-tų prisijūti 22ros kuopos komi-sijai (d. Strazdui—Naujienų adresu) savo komisijų narių vardus ir adresus. 174toji ir 234toji kuopos tatau jau pada-rė. Kaip greit gausime reikia-mų asmenų vardus ir adresus, bus suauktas bendras susirin-kimas ir pradėta tvarkyti pra-mogų rengimo darbas. Todel, draugai, pasiskubinkite. — LSS. 22 kp. Komisija.

PROTESTUOJA PRIEŠ NEW YORKO REAKCININKUS.

Praeitą pėtnyčią, balandžio 9, dviriami Ashland Auditoriu me (gatvėkarių unijos svetai-nėj) buvo surengta didelis vie-sas susirinkimas tikslu užpro-testuoti prieš New Yorko val-stijos reakcininkus, kurių pa-stangomis tapo pašalinta iš tos valstijos legislatusos penki so-cialistai assemblymenai.

Žmonių buvo pilnutelė sve-tainė. Kalbėjo bent keli kalbė-tojai, jų tarpe vienas pašalin-tasai assemblymenas (vardo ne pamenū). Išpardyta visos ka-pitalistų-sumokslininkų šmyn-bės, ypač gi jiems pasidavusių New Yorko assemblymenų—re publikonų ir demokratų—dar-bai.

Tarp susirinkusiųjų buta ne mažai "tvarkos ir ramumo" da-botoji. Bet progos prisikabinti prie rengėjų ir kalbėtojų jie, rodos, neturės. — Buves.

(Seka ant 4 pusl.)

Farmų Exkiursinas!

Pirmas exkiursinas šio meto ir atidarymas sezono farmų pirkėjams lietuvių kolonijoj WOODBORO WISCONSINE. Randasi 7 mylios i pietvakarius nuo didelio pavie-tavo miesto Rhinelanderio, kuriame yra daugybė visokių dirbtuvių-fabrikų, didelių krau-tuvių, teatrų ir kitokių įstaigų).

Exkiursinas išvažiavimas surengtas per Didžiausią Lietuvių Žemės Pardavimo Bendorvės, Liberty Land & Investment Co., žemių ir Ukių savininkų.

IVYKS-BALANDŽIO (APRIL) 16 DIENĄ, 1920.

Visi susirinkite i bendrovės ofisą ne vėliau kaip 2rą val. po pietų, nes treinas išeina 5tą val. nuo North-Western stoties Madison ir Clinton gatvių. Kelionė Dykai visiems, kurie tik pirsks farmas.

Sekancią dieną, Subatoj, Balandžio 17 d., bus puikus pavasarinis balius, Woodboro viešbutj (hotelyje) su prakalbomis, šokiais ir lietuviškomis dainomis. Bus puiki mu-zika po vadovystę Woodboro orkestrės. Įžanga ir pietūs farmų pirkėjams dykai.

Lietuvių bendrovė paskirė 3000 akry geriausios žemės Lietuvių kolonijoj, kuri turės but išparduota ant šito exkiursino už stebėtinai žemą kainą; kad pamatys, jokiū budu neiškesi nepirkes. Prekės nuo \$15 ir augščiau už akery perkant nemažiau 40 akry ar daugiau, ant labai lengvų išmokėjimų. Žemė prieina prie gerų kelių-viešelių, puikių vandeny, kuriuose yra daug žuvies; arti miestelio, kuriame keletas jau yra lietuvių biz-nierių ir dar yra proga daugumai atidaryti kitokius biznius. Geležinkelio stotis ant vietos, pačta, mokyklos ir tt. Žodžiu visi parankumai kokie tik reikalingi.

Pirkusieji farmas nuo bendrovės gauna daug visokios pagelbos. Duoda gerą stubą miestelyje gyventi per vieną metų dykai; pakol dar yra iš ko pasirinkti. Duoda 5 akrus išdirbtos geros žemės pirmą metų del pasisėjimo ir pasisodinimo reika-lingų dalykų. Duoda arklus kelioms dienoms, del prasidėjimo lauko dirbti ir daug ki-tų pagelbų.

Tamista nieko nelaukdamas mesk viską ir važiuok ant šito exkiursino, nes turėsi ge-riausią progą pigiai nupirkti ir išsirinkti geriausią žemę, pakol dar yra iš ko pasirinkti. Taipgi parsiduoda daug gatavų išdirbtų farmų, su bukiniais, gyvuliais, mašinomis ir kitais įtaisymais. Galima gauti dideliame pasirinkime artimoj aplinkėj.

Kurie važiuosite ant šito exkiursino, tai malonėkite pranešti i bendrovės ofisą ke-lioms dienoms pirmiau. Visi kurie gyvenate ne Chicagoje, tai galite tiesiai važiuoti ant farmų i Woodboro, Wis. O tenai visi susitikssite ir linksmai laiką praleisit. Atsišaukit pas

LIBERTY LAND & INVESTMENT CO.,

3301 So. Halsted St.,

Tel Boulevard 6775,

Chicago, Ill.

GREITA PAGELBA

Silpnybės, paeinančios nuo persidirimo, pailsimo, sanariu ir raumenų sustingimo, skausmu stėnos, yra greitai pašalinamos, vartojant

PAIN-EXPELLERI

"Draugai Reikale"

Seimynos, kurios kartą dažinojo jo veikiančią įlegę, daugias be jo neapsieina. Yra tik vienas Pain-Expelleris ir del jū apsaugojimo, jis yra paženkintas mūsų vaizbaženklia

ANCHOR (Ikaras)

Jeigu ant pokolio nėra vaizbaženklia ikaro, tai jis nėra tikras ir jū tokio neimkite. Visose aptiekose po 35c. ir 70c. Taipgi galima gauti pas išdirbėjus:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

AS ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANCIAI RABAU. Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabėjęs pilvelis buvo. Dispep-sija, nevirštinimas pilvelio, nuslabėjęs Kraujo, inkstų, Nervų ir abeinas spēkų nustojimas viso kūno, ir buvau nustojęs vilties, kad begyvensiu. Visur įieškojau sau pagelbos, nesigalėjau visoje Ame-rikoj ir už rubežų, bet niekur negavau savo sveikatai pagelbos. Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitteria, Kraujo valyto-jo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po savaranki- minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigaut, stiprėti, gerai dirbt, Kraujas išsivalė. Nėra em stipriai dirbt. Inkstai atsigavo. Reumatizmas pranyko diegliai nebebadė po krūtine. Vidurių rėžimas išnyko po užmušimui visų ligų. Bėgiu 3 mėnesius išgerdavau kas sa-vaite po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo paveiksle pa-maciau tokį skirtumą ir 1000 sykų dėkuoju Salutaras mylistų ge-radėjistai ir linkiu visiems savo draugams ir pažįstamiems su to-kiomis atsitikimais patariu nuosirdžiai kreipties prie Salutaras:

SALUTARAS

CHEMICAL INSTITUTION J. Baltrėnas, Prof. 1707 So. Halsted St. Telephone Canal 6417. Chicago, Ill.

LIBERTY BONDS CASH

Mes perkame Pergalės Bondus pilna parasyta-ja verte, ir Laisvės Bondus pilna pigine verte. Atsėkite arba atsiųskite i

J. G. SACKHEIM & CO.

1335 MILWAUKEE AVE.

tarp Paulina ir Wood Sts.

ELEKTRA

Šviesa ir pajiega suvedame i senus ir naujus namus, taipgi i dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo.

Pirmutinę Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.

A. BARTKUS, Pres. 1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892. Chicago, Ill.

J. SHUSHO, Mechanikas. 3255 So. Halsted St., Chicago. Telephone Yards 6492. SUTAISAU VISOKIOS RUŠIES KALBAMAS SIUVAMAS SKALBIAMAS Vacuum Cleaners ir Percolators; Gasinius ir Elektrikinius Prosius ir t.t.

SERGANTI ZMONES Gydoma chroninės ligos. Pilna diagnoza Serum del pri-vatiškų ligų. Francuziškų daktarų gydymas del Kraujo ligų. Dr. J. Van Paing 2221 So. Kedzie Avenue Val. 1-3; 7-9 po pietų

Carter's Little Liver Pills

Per šešesdešimts metų šis geriau-sis pasaulyje valytojas jaknų ir skilvio. DEL GALVOS SO PEJMO, DEL SVAIGIMO, DEL UZKIETEJIMO, DEL ABELNOS Reikalaukit tikrojo CARTER'S IRON PILLS Grynų Daržovių.

DR. C. K. KLIAUGA Dentistas. NAUJIENU NAME 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. Valandos: 9 — 12 ryto ir 2 — 9 vakaro. Phone Canal 257

DR. JOHN N. THORPE GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1637 W. 51 St. kamp. Marshfield av Valandos: Iki 9 ryto; nuo 8 iki 4 ir nuo 7 iki 8 vakaro. Tel. Prospect 1157

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS Akis egzaminuoja Dykal Gyvenimas yra tuščias, kada pra-nyksta regėjimas Mes vartojam pagerintą Oph-thalmometer. Y-patinga dėna at-kreipiam 1 val. kus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. nedėliomis, nuo 9 iki 12 diena 4649 S. Ashland av. kamp. 47 st. Telephone Yards 4317 Boulevard 6487

Dr. Charles Segal

Persikėlė i savo naują ofisą pn. 4729 So. Ashland Ave. Jis gydo ligas vyrų, moterų ir vaikų. Ofiso valandos nuo 10 iki 12 rytmetį, nuo 2 iki 5 vakare. Specialistas džiovės ir moterų ligų. Tel. Drexel 2880.

DR. M. HERZMAN IS RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 22 me-tų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris. Gydo skubias ir chroniškas ligas, vy-rų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokius elektroos prie-taisus. Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St. metui ir 1/2 St. VALANDOS: Nuo 10-12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais. Dienomis: Canal 3110 arba 357 Telefonai: Naktimis Drexel 950 — Drexler 4196 GYVENIMAS: 8412 S. Halsted Street VALANDOS: 8-9 ryto, tikslai.

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 28 metai Gyvenimas ir Ofisas 3149 S. Morgan st., kerte 32 st. Chicago, Illinois. SPECIALISTAS: Moteriškų ir Vyrų. Taipgi Chroniškų Ligu. OFISO VALANDOS: Nuo 9-10 ryto, nuo 12-2 po pietų ir nuo 6-8 vakare. Nedėliomis 9 iki 12 po piet. Telephone Yards 687

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofisas: 2201 W. 22nd St., kampas Leavitt St. Phone Canal 6222. Va-landos: 1 iki 5 val. vakare, nuo 7 iki 9 val. vakare. Gyvenimo vieta: 3114 W. 42nd St. Phone McKinley 4988. Valandos nuo 10 iki 12 diena

Telefonas Pullman 556. DR. P. P. ZALLYS Lietuvis Dentistas 10657 Michigan Ave., Roseland. Valandos: 9 iki 9 vakare.

Telephone Yards 5032

Dr. M. Stupnicki

3107 S. Morgan st. Chicago VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare.

DR. I. E. MAKARAS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas Roselande: 10900 S. Michigan Ave. Telefonai, Pullman 342 ir 3180 Chicago's ofisas: 4515 S. Wood St. Tik Ketvergų vakarais nuo 5:30 —7. Tel. Yards 723.

DR. M. T. STRIKOLIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas Ofisas: 1757 W. 47 St. Tel. Boulevard 160. Ofiso valandos: 10 ryto iki 2 po pietų; 6:30 iki 8:30 vak. Nedėliomis 9 iki 12 diena. Namai: 2914 W. 43 St. Tel. McKinley 263

Telephone Boulevard 2160

DR. A. J. KARALIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VALANDOS: 9-12 ryto 2-9 vakaro 8808 S. Morgan St. Chicago, Ill.

Tel. Canal 6222.

DR. C. K. CHERRYS

LIEUVIS DENTISTAS 2201 W. 22nd & So. Leavitt Sts. CHICAGO. Valandos: 9:30 ryto iki 12 diena, nuo 1 po pietų iki 8 vakare.

Telephone Yards 5834

Dr. P. G. Wiegner

Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak. 3325 So. Halsted St., Chicago.

Ashland Jewelry Music Store

1) Mielasirdystė. "Prie Baltijos karšto kryžėvis vaitoj". Vai Vertė, Laužo. 2) Girtuokliaus Metavonė. Pa-sakos ir Stebuklai, Dialogas. 3) Kas Subatos Vakara. Valcas Jau Saulutė Leidžias. Valcas. 4) Medžiotojai. Dalis pirm. Medžiotojai. Dalis antra. 5) Jonas Smikis Keliuona Na-mon. Dialogas. Maužiaus Kelionė. Monologas 6) Birutė. Kur Banguoja Nemunelis. ir šeši rekordai \$55.10 ir šeši rekordai \$125.10 Chicago, Ill.

VIENATINIS REGISTRUOTAS RUSAS APTEKORIUS ANT BRIDGEPORTO VYRAMS IR SUAUGIMIEMS

Aktinai sukaže rimuose nuo \$1.00 ir su-gėliau. Sidauro rimuose nuo \$1.00 ir su-gėliau. Pratinama akinius uždėka. Atminkit: Galvos apdėjimas, nerviku-mas, akių skausmimas, ušvilimas ir tt. yra vaistais įvairių ligų, kurios ga-li būti pralankintos gėra akinių prikla-yku. Igyrimas uždėka, jei perki ar akauda akis. Jei jos raundona, jei gal-va sops, jei blogai matai, jei akis silp-va, netiesi ligu, o žiaukot pagelbe sočiuok, kur kiekvienam pratinama e-tinai uždėka. Atmink, kad mes koka-nam gvarantuijam akinius ir kiekvie-nam gerai priprankam

S. M. MESIROFF, Ekspertas Optikas. Jei jū sukratė ir retikauliote patarimo arba vaisto, atsiųskit pas mane. As buvau ap-tekorius Rusioj virš 10 metų. Amerikoj 15 metų. As duodu patarimus DYKAL. Galia padaryti būs kokius rusiškai valius. As rekomenduoj tik GERUS daktarus. As su draugais žmonių.

S. M. Mesiroff, 3149 S. Morgan St., Chicago, Ill.

(Tas nuo 3-čio pusl.)

Darymple ruošiasi naujon kelionen.

Tasai garsūsis prohibicijos officeris, majoras Darymple, sako, ruošiasi naujon kelionen — vel i Michigano valstija, is kurios kartą jis taip negarbingai grizo. Dabar jis noris imti nagan Iron paviecio prokurora, Martin McDonough, kam jis angete isardes musy Darymple'o plenus: neleidēs areštuoti „viskēs maištininkus.“ Nagi, nagi — pamatysime.

Kas jiems įstatymai.

Patriotizingieji Evanstono fabrikininkai visi nepaiso įstatymo, kuris draudžia nepilnamečių vaikų darbą. Apie tai praneša Evanston'o moterų klubo darbuotojos. Klubas pirmininkė vakar paskelbė, kad jos rankose randasi visi reikiami dokumentai, ir kad neužilgo visas reikalus busias atiduotas augštesniajai valdžiai.

Ėjo pagalbon kaimynni — pašovė.

Anthony Jawor, gyvenas 2342 W. 18 gt., vakar naktį tapo pavojingai pašautas, kuomet jis bandė pagelbēt savo kaimynui Charles Zurek'ui, kurio butas buvo įsiveržęs nepažįstamas banditas. Pašautasai nugalbenta švento Antano ligoninė. Kaszin, ar beapsveiks. Banditas ištuko.

Svičmenų reikalavimai.

Chicago svičmenai, susiorganizavusieji i Chicago's Yardmen's asociaciją, nutarė pareikalauti samdytojų, kad jie pripažintų naująjį unių ir su ja, o ne senąją unių darytų sutartį. Beto reikalaujama, kad algos būtų padidintos sekamai: konduktoriams ir foremanams mokėti po 1 dol. i valandą; svičmenams ir jų padėjėjams po 95 centus; pusantros mokesties už viršlaikį ir dvigubos dirbant šventadieniais. Pripažinti aštuonių valandų darbo dieną. Ką i tai atsakys samdytojai, dar nežinia.

Ir m ters moka vogti balsus.

Jacna demokratiška panytė, Lillian Singer, gyvenanti 2813 W. Division gatvė, vakar valstijos prokuroro padėjėjui Foster'ui prisipažinusi, kad praitais rinkimais ji šauniai pasidarbavusi: penkioliktą wardoj demokratų politikieriams-kandidatams ji parupinusi dvidešimt vieną „ekstrą balsą.“ Taitai ji padarūsi sekretoriaudama vienoj balsavimo stoty. Tegul mōters pasidžiaugia. Ir jų tarpe esama „gabių žmonių.“

„Real union men'ai.“

Miesto klerkų uniųs prezidentas, James Flynn, miesto valdžiai pranešė, kad klerkai „ne-reikalauja jokio užmokescio už tas tris dienas, kada tesci strelkas.“ O tai delto, kad klerkai esą „real union men'ai“ ir „ne-

nori buti apmokamais už nepasidarytą darbą.“

Nepažįstamas žmogus, važiuves dideliu juodu automobiliu, vakar naktį prie 49 ir Roosevelt gatvių mirtinai suvažinėjo vieną moterį, o kitą sunkokai sužeidė. Pats pabėgo.

Pranešimai

P. J. LATVENAS! Priduokite savo teisingą antrašę Naujienų Administracijai, nes laisčiai adresuoti P. O. Box 141, Minersville, Pa., gryšta. Naujienų Administracija.

Susivienijimas Amerikos Lietuvių Kaeiviu 8 kp. Svarbus susirinkimas įvyks Uatminke Bal. 13 dieną 1920 m. 7:30 val. vavakare šv. Jurgio parapijos svetainėje. Daug yra svarbių reikalų aptarti del balius, kuris įvyks 24 diena Bal. (April). Taigpi yra daug ir kitų reikalų aptarti. Būtinai privalot atsilankyti. Su tikra pagarba. Valdyba.

Roseland. — Aušros knygyną palai-kančių draugių delegatų susirinkimas bus šiandie, balandžio 13, kaip 7:30 val. vak. Aušros kambariuose 10900 Michigan Ave. Visi delegatų prašomi susirinkti laiku. — P. Grybas, sekcr.

Kensington. — Lietuvių Bendrovės bertaininis susirinkimas bus seredoj, 14 d. Balandžio, kaip 8 val. vakare. F. Sheddillo svetainėje, 341 Kensington Ave. Nariai kviečiami atsilankyti, nes bus išduota atskaita už tris mėnesius, ir daug svarbių dalykų reiks nutarti delei perkėlimo krautuvės i kitą vietą. — Direkcijs.

LDLD. 1-mo Apskričio prakalbos įvyks balandžio 14 d., North Sidėje, Lioosypps svetainėje 1822 Wabansia Ave. Prasidēs 8-ta val. vakare. Kalbēs J. Jakelis iš New Yorko, kuris yra paskirtas deportavimui. — Komitetas.

Didelės prakalbos. Brighton Parke seredoj, balandžio 14, kaip 7:30 val. vakare, Liberty svet. 3925 Kedzie Avenue ir 39 Pl. Kviečiame visus atsilankyti, o ypatingai, kurie mano gristi i Lietuvon, bus svarbu išgirsti kaip kaitenka savo ateiti. Kviečiame visus Amerikoniška Rubų išdirbimo Bendrovė.

Pajieškojimai

ASMENŲ JIESKOJIMAI

PAJIESKAU Antano Juozaponio, kuris tapo paluosuotis iš kariumėnės 4 rugpjūčio 1919 iš 10 Branch Rockford, Ill. Žadėjo apsigyventi Kenosha, Wis., labai prašau atsišaukti arba kas jį žino mēdžiū pranešti. J. ZABELA, 10604 Edbrook Ave., Chicago, Ill.

PAJIESKAU F. Narbuto, Rokiškio apskričio, Kamajų parapijos, Tarydžių kaimo. Pirmaiu gyvena Chicago, Town of Lake. Malonēkite atsišaukti arba kas žinote mēdžiū pranešti man. Turiu svarbų reikalą. JONAS KONDRASKA, 2839 W. 40th St., Chicago, Ill.

PAJIESKAU savo tikro brolio Motiejiaus Kielo, Ukmegres pavieto, Raguvos valsčiaus, Kartanų kaimo. Prieš karę gyveno Chicago, o dabar nežinau kame. Turu labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas jį žino malonēkite pranešti adresu: ONA JUZENIENĖ, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

PAJIESKAU savo vyro Antano Vilčauskio, kurs apleidō mane šeši metai atgal Jam apleidžiant mane, gyvenova So. Chicagoje. Norēdžiau žinoti, ar gyvas ar miręs. Girdėjau, kad esat kur tai apie aštuonioliktą gatvę Chicagoje — vaikštas regatgadamus. Jis pats ar kas jį žinotų malonēs pranešti man kur jis bēsas: JOHANA VILČAUSKIENĖ 3833 Emerald Ave., Chicago, Ill.

PAJIESKAU pusbrolio Antano Norgilio ir pussešerės Domicelės Norilaitės Raseinų pav., Sartininkų parap. Mēdžiū jų atsišaukti ar žinančių juos pranešti man adresu: MOTIEJUS ŽYGAITIS, 651 — 14th Pl. Chicago, Ill.

PAJIESKAU brolio Petro Garšvos, iš Pakudziūkų kaimo, Pienavos vals., Panevėžio pavieto. Yra svarbus reikalas. Jis pats ar žinantįs jį teiksias man pranešti adresu: ANTONAS GARŠVA, 2322 W. 22nd Pl. Chicago, Ill.

SIULYMAI KAMBARIŲ

RENDON išduodama kambary be valgio vienam ar dviejm vaiknam. J. M. 3151 So. So. Union Ave. Chicago

ISDUODAMA frontinis kambarys ant rendos del dviejų vyrų su valgiu. Kreipties ant antry lubų: H. ZORN, 2722 W. 22nd St. Chicago. Tel. Rockwell 7130.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA Mergaičių ir moterų ne senesnių 35 metų, įvairiems darbams didelio dirbykloj ant West Sidēs. Gera mokestis ir puikios darbo sąlygos. MECHANICAL RUBBER CO. 2639 W. Grand Ave.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA Mergaičių dirbyklos darbams. \$18 laike mokimomosi. Jūs galite uždirbti \$25 i savaitę uždavu. Nuolat darbas. Kreipties: 954 West 21st St.

REIKIA moters popierom skirstyti. Gera mokestis. FRANCIS HUGHES CO., 1405 W. 21 St., Chicago

REIKALINGA MOTERIS arba žemota šeima be vaikų. Geistina kad moteris galētų prižiūrėti namus; kambarys ir valgis. Atsišaukite nuo 5 iki 9 val. vakarais. 3255 So. Halsted St. 2-ros lubos.

REIKIA

mergaičių ir moterų abelnam darbui kepykloje. Patyrimo nereikia. Gera mokestis. Dienomis darbas. Kreipties: 1107 W. Congress St.

REIKIA MERGAICIŲ

prie finishing, apsiaustų ir sijonų. Gera mokestis. Geros darbo sąlygos. Puiki proga išmokti sijonai dirbti. URBANEK BROS. — LADIES TAILOR 3250 Ogden Ave. Lawndale 740.

MERGAICIŲ 16 metų ir senesnių

lengviam, maloniam darbui muilo departamente ir dēžiū dirbykloje. Mokēsime 30c i valandą ir bonus laike mokimomosi. Mergaitēs gali uždirbti nuo \$20 iki \$30 i savaitę uždavu. Nuo 8 val. iki 4:30 val po pietų. Pusē dienos Subatomis. Atsišaukite pasirengę dirbti.

ALLEN B. WRISLEY CO., 925 So. Wells St.

REIKIA

Mergaičių virš 18 metų prie lengvo bēnčiaus darbo dirbykloje; mažiems mašinų darbams; assembling darbams. 40c i valandą laike mokimomosi. Valandos nuo 8 iki 5 val. vak. Pusē dienos Subatomis. 10 quosimtis bonus už nuolatimą. CURTAIN SUPPLY CO., 350 W. Ontario St.

MERGAICIŲ IR MOTERŲ

REIKIA Lengvam dirbyklos darbui. Nuolat darbas. Augšta mokestis. Malonios sąlygos. 7-tos lubos. HILL BINDING, 1056 W. Van Buren St.

REIKIA

REIKIA mergaičių virš 14 metų i moteriu lengviam nuolatniam darbui stiklo dirbykloje. Patyrimas ne-reikalingas. Pusē dienos Subatomis. Bonus pastoviemis darbininkams. Gera mokestis. LOUIS F. NAFIS, INC. 544 Washington Blvd., 2nd floor.

REIKIA 10 moterų, patyrusių sortavimui popieru. Mokama didelēs algos. Nuolat darbas gvarantuojamas. REPUBLIC WASTE PAPER CO., 626 W. Taylor St. Kampas Desplaines St.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

MERGAICIŲ IR MOTERŲ Skirstymui sampelių kortų departamente. Klįjavimo ir lankstymo kortų. Patyrimo nereikia. Lengvas darbas. Geros darbo sąlygos. Gera mokestis. HEATH & MILLIGAN Mfg. CO. 1834 So. Canal St.

REIKIA mergaičių darbiu finishing departamente skurų išdirbystēs. Nuolat darbas; gera mokestis ir puikus darbo sąlygos. Kreipties. GRIESS PFLEGER, GRIESS PFLEGER TANNING CO., 884 N. Halsted St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKALINGAS geras li-notypistas. Pastovus darbas. Augšta mokestis. Geros sąlygos. Kreipties tuojaus i Naujienų ofisą.

Cabinet meikerių ir finišerų UNIVERSAL CABINET CO., 1737 N. Paulina St.

REIKIA LEIBERIŲ Cemento Koklių dirbyklai. Nuolat darbas. 55c i valandą. Ateikite pasirengę dirbti. Kreipties: J. A. ROSS & CO., 4561 Armitage Ave.

REIKIA

Vyrų dirbyklai ir darbams didelio gumos išdirbystėj ant West Sidēs. Gera mokestis ir geros darbo sąlygos. MECHANICAL RUBBER CO., 2639 W. Grand Ave.

REIKIA darbininkų prie darbų foundrėje. Kreipties i formano ofisą. LINK BELT CO., 39th St. ir Stewart Ave.

VYRŲ DEL STOCK

Departamento, i Packing Departamenta. ir Shipping Departamenta. Kreipties: SELZ, SCHWAB & CO. 40 So. Market St.

KELETOS TVIRTŲ VYRŲ

darbui muilo dirbykloje. Patyrimo nereikia. 44½c i valandą ir bonus; Devynios valandos i dieną. Iki pirmaj Subatoje. ALLEN B. WRISLEY CO., 925 So. Wells St.

REIKIA

REIKIA indų plovėjų; \$18 i savaitę ir maistas RANDOLPH HOTEL, 175 W. Randolph St.

REIKIA Vyro su šeima dirbti ant ukės. Gera mokestis; geros išlygos. Kreipties: DRUG STORE, 8387 So. Morgan St., Chicago.

DARBININKAI

Jeigu norite turėti nuolatinį darbą už \$1.50 ir \$5.00 i dieną, tai kreipkitės. 900 W. 18th St. NATIONAL LEAD CO.

REIKIA antraranimo duonkepimo. Atsišaukite greitu laiku. Gera mokestis. 8651 Baltimore Ave. Phone So. Chicago 1194

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA Vyrų nakties darbui. Patyrimo nereikia. Kreipties tarpe 6 ir 7 vak. Kreipties: 1107 W. Congress St.

DAILYDŽIŲ

GERA MOKESTIS Kreipties: PIANO & ORGAN SUPPLY CO. 2100 N. Racine Ave.,

BUSHELMANŲ REIKIA

PROGRESS TAILORING CO., 161 W. HARRISON ST.

REIKIA

BUSHELMANŲ Pirmos klesos rubsiuvių; nuolat darbas. Labai gera mokestis. MEYER & CO., 831 W. Adams St.

REIKIA

Senyvv vyrų dirbyklos darbui. Kreiptis: 700 W. 22nd Street.

REIKALINGAS duonkepīs pirmarankis ir antrarankis. Gera mokestis. CH. MOROZAS, 4617 S. Paulina st. Phone Drovers 9799

REIKIA

REIKIA vaikino prie pasiuntinėjimui nuo 14 iki 17 m. amžiaus. Gera proga atėičiai. OMAHA PACKING CO., 2320 So. Halsted St.

REIKIA pardavėjų pardavinėti be alkoholinius gėrimus, taigpi vyro darbiu viduje. ROOSEVELT ROAD PRODUCTS CO. 3559 W. Roosevelt Road.

DARBININKŲ prie anglų; nuolat darbas; gera mokestis. 2241 So. Loomis St.

REIKIA bučeriaus, darbas ant višados. Gera mokestis. STOCK YARD MARKET. 3733 Sider St., Indiana Harbor, Ind.

PARDAVIMUI

EXTRA PIGUMAS GROJAMU PIANŲ. \$800 Angelus Grojklis—Pijanas mahogany medžio, antrarankis drauge su 60 roletų muzikos ir suoleis už \$325. \$700 Regina grojklis už \$275; išlygos pagal reikalavimą. Aržuolinis grojklis su Gulbrausen grojklis veikimu, gerame stovyje, parduodama už \$335.00. CARL ANDERSON 36 So. State St. 1224 North American Bldg Central 202

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė. Letuvių apgyventoj vietoj. Biznis pinigais. Parduosiu pigiai. Nėtoli Crane kompanijos. Pardavimo priežastis — išvažiuoju iš Chicago. 4235 So. Kedzie Ave.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė, lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Biznis išdirbtas per 20 metų. Naujos mašinos. Pardavimo priežastis—liga. 4530 So. Justine St.

BARBER SHOP. PARSIDUODA. North Paulina St. prie Milwaukee Ave. Išdirbtas biznis, paranki del už-eigos lietuviams. 2 kėslai (chairs). Gyvenimas prie bizniaus vietos. Parsiduođa už numazinta kainą, kadangi savininkas tuly aplinkybių verčiamas turi aplėisti šitą biznį. Gera proga lietuviui barberiui įsigyti šitą biznį— Barber Shop. Kreipties šiuo antrašu: JOHN ANDRUKAITIS, 1345 N. Paulina St. Chicago.

BARGENAS, PARSIDUODA Ice cream Parlor, (aiskryninē); visi parankumai, maža tevertotā; verta \$2,000. Parduosiu pigiai; visus ar pavieniai. Kreipties: P. A. E. Chicago, Ill.

PARSIDUODA barber shop gerą vietoj. Parduosiu pigiai. J. MIRONIS. 2050 W. Coulter St.

RAKANDAI

EXTRA BARGENAS

Jauna pora yra priversta parduoti 5 kambarių rakandus kruvoje arba paskyriuje. Puikus seklyčios, valgomos ir miegamųjų rakandai, kaurai, lempos, davenport ir kitkas; visa kaip nauji. Parsiduos už bilę primtinga pasiulyma. Taipgi \$200.00 vertēs dvi-sprendžinis Phonografas su rekordais parsiduos už \$60.00 su rekordais ir deimanto adata. Laisvės bondai priimama. Nepraleiskite šios progos. 1922 So. Kedzie Ave.

PARDAVIMUI rakandai 4 kambarių už mažą kainą. 2322 So. Hoyle Ave. 2-ros lubos

PARSIDUODA 6 kambarių nauji rakandai: seklyčios setas; valgomos kambario setas, gramafonas, karpetos ir daug kitokių dalyų. Visus ar atskirai. Atiduosiu už pusę kainos, vėselę pagruvo. Kreipties bile kada. 714 W. 30th St., 2-ros lubos

UŽLAIKYMO KAINA

Nauji sampeliniai rakandai. Puiki proga porai kuri pradeda gyvenimą. Mes turime savo pardavimo skyriū 12 puikiausių ir moderniausių trijų žmōtų parloro rakandų. Taigpi mes turime 35 fonografus. Šiandieninės mados: groja visų išdirbių rekordus. Kaina tokių fonografų yra \$250 už \$65. Ir dideli Cabinet fonografai verti \$150 už \$39, priskaitant rekordus ir deimanto spilgas.

Gvarantuojame dešimčiai metų. Liberty Bonds priimami. Tas yra puikiausias bargenas. Dykai pristatymas. Ateikite tuojaus.

South-West Sample Furn. Storage 2102 West 35th St. Atidaryta nuo 10 ryto iki 9 vak. Nedēdieniais nuo 10 ryto iki 4 po piet.

NAMAI-ŽEMĖ

ANT PARDAVIMO

Negirdėta proga gauti gražų dviem pagyvenimais murinį namą ir taigpat gerai išdirbtą biznį. Pirmos klesos knygynas ir cigarų krautuvė. Namuose naujausi įtaisymai, kaip va: visame name gazas, geriausi elektros įvedimai, maudynės abejuose pagyvenimuose, basementas, akmens pamatas 2 pėdų ir 18 colių storas. Grindis basemente cementinės. Garu šildomas visas namas. Suros naujausio įtaisymo. 1-mas pagyvenimū — pirmos klesos knygyne ir cigarų krautuvė, kampas 47-tos ir Wood gatvės. Grindis mūro, duris langai ažuoliniai. 2-me pagyvenime duris ir langai taigpat ažuoliniai.

Parduosiu namą ir biznį vidutine kaina delto kad išvažiuoju i Europą. Atsišaukite tuojaus i

P. MAKAREWICZ, 1757 W. 47 gatvė, Chicago, Ill.

PARDAVIMUI medinis puikus namas, 3 flatai po 5 kambarius, o 2 flatai po 4 kambarius. Lietuvių apgyventoj vietoj. Parduosiu pigiai. 1614 N. Wood St.

PASKOLOS.

PINIGAI SKOLINIMUI Antram Mortgidiui, priemamomis sąlygomis. MAREK KRAUS. 1924 W. Chicago Avenue. Atidara vakarais. Užrašai, Ket-vergais ir Subatomis iki 9 val. vak.

MOKYKLOS

MASTER SYSTEM Vyrų ir Moterų Rubų Kirpimo ir Designing Mokykla. Musų sistema ir mokymo budu ius trumpu laiku išmoksiete viso amato.

Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo, designing ir siuvimo skyrius, kur kiekvienas gauna geros praktikos besimokindamas. Visuose siuvimo skyriuose mašinos varomos elektros jėga. Kviečiame kiekvieną ateiti bykurio laiku, dieną ar vakarais, pasižiūrėti ir pasikalbėti del sąlygų.

Patarns daromos sulig mīeros, visokio stiliaus ir dydžio iš bet kurios madų knygos. MASTER DESIGNING SCHOOL J. F. Kasnicka, Vedėjās 190 N. STATE STREET, CHICAGO Kampas Lake St., ant 4-tų lubų.

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGES

6205 S. Halsted, 2407 W. Madison, 1850 N. Wells St. 137 Mokyklos Jungt. Valstijose. Moko Siuvimo, Patternų Kirpimo, Designing bizniui ir namams. Vietos duodamos dykai. Diplomal. Moklas lengvais at-atmokejimais. Garantija už \$10 išmokinti siuti moteriškus rubus. Telef. Seeley 1643. SARA PATEK, Pirmininkė.

MOKINAMA KIRPIMO, prosljimo, dirbimo kišenių šioj mokykloj

THE NATIONAL SCHOOL of Garment Designing Suite 323 74 W. Washington Street. Mokinama dienomis ir vakarais. Kirpimo mokinama ir per laiskus.

BANKIERIAI

Tarnauja lietuviams SIUNCIAIME PINIGUS LIETUVON: doleriais arba auksiniais pagal dienos kursą.

PARDUODAME

Laivakortes IŠRUPINAME Pasportus

SIUNCIAIME TAVORUS LIETUVON

Reikalaudami platenių informacijų rašykite sekančiu adresu:

LITHUANIAN SALES CORPORATION

414 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Užrašome Lietuvos laikraščius.

TEISINGA DRABUŽIŲ KAINA

Kainos kurios tinka bile vieno kišeniui. Gvarantuojame, kad sutapsysime jums nuo 10% iki 60% kiekviename pirkime. Kai kurie dalykai pigesni negu oisloio kaina. Vyrų ir jaunų vyrų gatavai pasiuti ir ant derio užsakyti siutai ir overkotai; su diržais, su liemeniu, formaliai pritinkami, ir konservatyvio stiliaus, \$32.50 iki \$60.00.

Pamatykite musų specialius slutus ir overkotus po \$15, \$17.50, \$20.00, \$22.50, \$25.00 ir \$30.00. Juodi siutai po \$45 ir \$65. Mėlino serge siutai nuo \$35 iki \$60. Vaikinių ir vaikų siutai ir overkotai \$6.50 ir daugiau. Vyrų kelnės \$4 ir daugiau. Mėlino serge kelnės \$5.50 iki \$17.50. Specialis nupiginimas 5% kiekvienam pirkiniai, kuris turi buti siunčiamas Europon.

Atidaryta kiekviena dieną iki 9 val. vakare. Subatomis iki 10 val. vakare. Nedēliomis iki 6 v. vakare. S. GORDON, 1415 So. Halsted St., Chicago, Ill.

SVEIKATA TAI TURTAS IR LAIMĖ

Dabar Pirma Per ilgą laiką aš sirgau ir tiek buvau suvaręs, nusilbes kad net ir gyventi buvo atsihōdē, kiek uždirbdavau tai visa daktarams ir išmokēdavau, ir buvau pristygęs vilities, kad beapsveiks.

Mane kankino vidurių neribimas pilvalio nusilbėjimas, skilvio nemalimas ir nervai; skaudēdavo galva, po krūtine, strēnas ir tt. neturējau apetito ir neskauius atsirugėjimus; abelnai buvau visas suvargēs.

Matydamas, kad niekur neg